

Քրեաշինչա այլապահ

ՄԱՅՐ ԱՅԹՈՒ ՄՈՒԲԲ ԷԿՍՄՈՆԻ
ԿՐՈՒԱԿԱՆ, ՄԵԿՎՈՒԹԱՅԻՆ,
ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԵՐԿԵԱՐԱԹԱԾԵՐՈ

ԱՆԱՐԱՎԿԻ ԿԻՐԱԿԻ

«Անարավ որդի հեղ առու կեր Քեզ,
Հայր գրած, մերկանցեցիր երկիր դեռ և
Ընտաց, ընդ առաջ արի՛ սիրով և
մարդրի մեզ մտքերից»:

«Հայ, մեղանցեց երկնի դեռ և ՅՈՒ առաջ»:
Արցառն քարոյնը անձազոր Անստճ մողղած
սքեծան ու մորդյա հորս մի բացվածություն է
սա եւ արաշխարայան արեմտի հուսալքմ,
որն արդու է եւ զգոճ յուրմայնյոր անհաս լե-
սի եւ սառսամի, գործած ամօրնայան օր-
հին, զգոճան, տայս եւ արաշխարայան սասա-
կիտան ճանադարհին: Մի մղալ արահայտու-
թյուն, որն հանգեղ, սակայն, զուգործում եւ ու-
ղեկցում է հոգեկան անհասար փորձությունն-
ով ապարմամբով, այլազան արդունեմով
եւ մարկանի ճիտություն ընդոյան հասկոլ գզ-
արկան այլաչա անդունեմով:

ընդ Մարդկային մեր ընդոյանը կամա ըն անկամ
մեղաքանո՞ր են, սակայն Հայր, որ արասու է ու
դողմած մեզս յասասու է և ուրախ մեղրու եւ
միջարեւել ապաշխարան իր զավակին որ մե-
ռած որ եղով եւ կեղծամեղով կրած էր եւ զգն
վեց: Որնս մ մծ է ծնող ուղախորյունն ու ցն-
ծությունը վերգեղու իր կրցած ու մողղված
զավակն կերակարգում իր ճակտին խաղա-
րությունը, եւ հոյակաճ հոգածության մերն կեր-
նելու որդու կյանքը Որե՞ծ անկարարելի է եր-
կար ճարհեր զստություն մեց իր անասկություն
դաստանով անազգիղ ու Անստ աղար յասից
կող զավակի արդուն կրին զգնելու ծնողի
ուշադրության, զուգործմի, միջարությունս
ու պակցության մերն: Այլանման ընդդրի է Տիբո
մեր երկվադր ՅՈՒ համար երկվադր արայությունը
մասնակից դարձնել դիող իրն դարձածներն ու
Իրն հուսազոնեցին: Այլոյնպիսի եւ սա առակ
ՏԻՆ Հայրանման ցեղծությանը, իմաստով ու օգ-
նակությունը դարուում Իրն արակվածա զա-

Հայ եկեղեցու օրացույցում յուրամայնյոր օր-
վա համար սուրբ հայրենի իմաստարար սահմա-
նել են օրվա խորհրդին եւ ճոճակասարդանը
հասկոլ սուրբգրային ընթերցվածներ: Այդուհի է
ճանա Սեծի դասից արդուսացն զբարձու, երբ
Հասկնե մախորդը վեց կրակվեմուն իրեն դիող
հարուցալ ՅՈՒ առանդորդ յուրմայնով հանդ-
կաններ, ճարկակումն են մեկ խորհրդով դիողով
եւ արդորով, հոգեկան արքունյանը մարաբու-
մանը ու բյուրեղացմանը դիողունը Տիբո ար-
ճախա Հարությունը: Դասվիմանազանց մարու-
կանում դրախեց, դասապատուք եւ անկուք
հարախարտի դարձավ Տիբո մարդկացմանը, ո-
րով մեզ ամօրնեմն, հնամարտություն ժողով-
վեց մեղորն մարաբունեմանը եւ արանիք կարող
վերցնել յուրամայնյոր մարդ էակի համար այդ-
չա ըստ ճակի դրախեցին երանություն:

«Հայ, մեղանցեց երկնի դեռ և ՅՈՒ առաջ»:
Սա է երրորդ կրակին խորհուրդը ընդանակող ար-
դունեմը, որով բաժ Ուրկաս անկասարելի հաղոր-
ծալ զյանձնական առակի (Մուսս էր ԻՅԶ) օսա-
րությունից վերադարձան անասու որդին դիողն է
հորը զղայվել իր գործած ամօրնայան ընդերն ու
Սեղիկի համար եւ հայցուն ընա ներդաստություն:

ՄԱՍԼՈՒ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսն ընդունեց Հայաստանում Իրախի գործերի հավասարմասար Արզուլ Աբաս Մուղախ Ալ-Բադրիին

Փետրվարի 19-ին և Ս. Օ. Ս. Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսն ընդունեց Հայաստանում Իրախի գործերի ժամանակակից հավասարմասար Արզուլ Աբաս Մուղախ Ալ-Բադրիին:
Հայոց Հայրաճեսն հույս հայեցեց, որ Հայաստանում Իրախ նորահասան ընտանությունը իր նմաստը կերել երկու երկրների երկկողմ հարաբերությունների զարգացմանը: Հանդիպման ընթացքում կարեւորեց նաև իրախայի համայնքի դերն Իրախ անձնաբոլ կազմում:
Հանդիպման ավարտին Նորիկ Մրտությունը արդի քարձայեցքն սա Ասլաճ հանուն անխարի եւ ժողովուրդների խաղաղությունը մարքելով, որ Ասլաճ խաղաղությունը ժարգեի նաև Իրախ ժողովուրդը:

Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը հրաժեց սվեց Սիրիայի դեսպանին

Փետրվարի 19-ին և Ս. Օ. Ս. Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսն հրաժեց սալու Մուսալովով Սայր Արու Ալ: Էջմիածնի այցելեց Սիրիայի Առաքանեց Հանրապետության դեսպան Հանեղ Հասանը, որն ավարտում է դիվանագիտական իր առաքելությունը Հայաստանում:
Վեխախա Հայրաճեսն քարձեց զնա-
հասեց դեսպանի այնի կն 4-ամս
գործունեությունը մեր երկրում հասասե-
լով, որ դեսպանի քանդերի ժողովուրդին
հանուն արդյունքներ են արձանագրվել
երկու երկրների եւ ժողովուրդների հարա-
բերությունների զարգացում գոնում:
«Խորախա զգացված են ճանա այն

օգակարության համար, որ ՅՈՒ գործունեության ընթացքում զուգործել են Հայ եկեղեցուն եւ Սայր Արու Ալ: Էջմիածնի նկատմամբ», - սասց Վեխախա Հայրաճեսն մասնակցություններ հեռակալով դեսպանի քանդերն անցած ճարի հայոց Սեծ եղեծին ճարիկին Նորիկ Մրտության ՅՈՒ ՅՈՒ կարանով դիվանագիտության կազմակերպման գոնում:
«Հայաստանում զգնելու ընթացքում Էջմիածնին ինձ համար ճեսասու եղել է կարևոր ու մծ նշանակություն ունեցող այն վայրը, որ զավալեց եմ իմել Վեխախա՛նում եւ Սիրիայի յալազյան ժողովուրդներով ՅՈՒ երկրի ժողովուրդի եւ եկեղեցու մասին», սասց որն. Հանեղ Հասանը իր երախագիտությունը հայեցելով Վեխախա Հայրաճեսնի քարձեց զնա-հասանակի եւ ուշադրությունը յարեց համար:

Հրաժեց սալով դեսպանին Նորիկ Մրտությունը մարդկեց նաև դիվանագիտական հեռակալ ստանկություն մեց հանումանը, որ այ-
տուրեկ են այն գործի է զրկելու Ի ճառ երկու երկրների ու ժողովուրդների յարեցմանություն:

Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսն ընդունեց Սեթրեյ Սեթապիկոսին

Փետրվարի 20-ին և Ս. Օ. Ս. Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսն ընդունեց ՌՅ հալայի ժայաջի նախագահ Սեթրեյ Սեթապիկոսին:
Վեխախա Հայրաճեսն իր նորախորյուն հայեցեց որն. Սեթապիկոսի այն կազմակերպության լեզով, որ նմալ այցելությունները Սայր Արու Ալ: Էջմիածնի նրաանում են նաև հալ ու ռոս ժողովուրդներին հոգեկան կարողն կարեացանքներ: Նորիկ Մրտությունը գոնուան կուրյանը կեց, որ երկու ժողովուրդների հասանակն դարադր հենել ընա յարախալած յարեցմանությունը ճարնակում է

զարգանալ երկու երկրների անակախությունը յայնանման ընդունելով իր թաղի արդյունքներն է ճառ երկու ժողովուրդների յարուրություն:

ՌՅ. Սեթապիկոսն ընդունակություն հայեցեց ընդունելություն համար, եւ չալազյանց կարևոր կանեց եկեղեցու դերն ժողովուրդի կյանքում, հասկալուք էրհրասարար սեղորն հոգեկան-քարաչալական դասախարակության գոնում:

ՍԵՐ

«...Պիտի սիրելու և Տեր Աստուծոյ և անորոց սրտով, քան ի անորոց հոգով, քան ի անորոց գորտըսքայք. սա է առաջին թասկիրանը՝ եւ երկրորդը նման է սրան. «Դու ինչ սիրելու ք քնկերդ ք անձի դեմ» (Մատթ. 12 130-31):

Ի՞նչ է առաջվային սերը: Ինչպիսի՞նք մոխս է հասկանալ Մեր գրասկիւհանը: Մարդ ընդունա՞լ է սիրելու արեւոյն, ինչ տես սիրում է Աստված:

Դու գիտես, որ երկրի ու երկրի կենդանի բոլոր ակնկերի արարչին անհնալարող Տեր Աստվածն է, եւ Նա արաչագործութունն Իր անասնաւ սիրոյ դրսեւորումն է: Այնքան ասաս է Աստուծոյ սերը, որ արասնական մեղիքը մարդուն փրկելու ու երկրի արարչությունը ցոյց տալու համար Նա գոհաբեցնել Իր Միակերպ Քրիստոս Քրիստոսին: Քրիստոս Քրիստոսը երկրի վրա աղաւթ Իր կյանքով կենդանի սիրոյ օրինակ է դրավ մարդկության համար: Աստված մարդու փրկության համար չի՞նայնայն ու չի ինչպիսի՞նք ոչինչ: Աստուծոյ մարդուն սրկան է անեն ինչ: Երգումիս լինելու համար: Ինչ երգակցությունը ինչպիսի՞նք ընկալով մարդու ինչի՞նք օգտի ունենալ ընկալով մի մասնիկ Քրիստոս Քրիստոսի սիրուց:

Ինչպիսի՞նք է այդ սերը: «Սերը համբերող է, փառցարարու է, մեկնաբանում է Պողոս առաքյալը- սերը չի նախանձում, չի անբարակամանում, չի գողտգանում, անվայել վարձումն չի ունենում, իրեն չի փնտրում, բարկություն չի գրգռում, չար բան չի խորհում, անիրավության վրա չի ուրախանում, այլ ուրախանում է ծեսարության վրա. անեն բանի դիմանում է, անեն բանի հավասար է, ծեսարեսու հույս է սատուում, անեն բանի համբերում... Սերը երբեք չի անհեսանում...»

Սերն են հավաս, հույս, սեր, սրտը երեքը, եւ սրտնեցի մեծագույնը սերն է» (Կորնթ. Ա 13/4-8, 13):
Կյանքիս և սերը: Գաւե մեծատեղի ու ծերոջ, հոգասար ու անգեկեր, եւ այս անգեկ սերն ու՛մ է: Կյանքիս սիրով է Աստված սիրում մեզիցի իտրամադչորին, եւ այսպիսի սեր է Նա ակնկալում մեզիցի

Որ՛նա հաճախ անհրաժեշտ է լինում միմյանց հիշեցնել այն, ինչ անփորձված է Տիրոջ այս խոստումն եւ արտասպանում է մեն հասիք բառով: Սեր: Որ՛նա հաճախ, դիմաքիցիք սեր ակնկալելով, կարծես, մտաւանում են՝ նայն ինչ մեր մերցը՝ ժեմերը սեւերը արդո՞ւ ի՞նչ մերս ընդունալ են՝ սիրելու դիմաքիցիք այնտես, որ մեր սերն արձագանքի մեր հոգում ու փոխադարձիք:

մեր մերձավորի հանդեմ, որը միաժամանակ Աստուծոյ սիրելու գործնական ծանառարեն է, բանն որ, ինչպես Յովհաննէս առաքյալն է մեկնում՝ «Երբ մեկն ապի, թե սիրում է Աստուծոյ, եւ ապի Իր եղբոր, սուտ է խոսում: ով չի սիրում Իր եղբորը, որին ժեմում է, ինչպիսի կարող է

սիրել Աստուծոյ, որին չի ժեմել» (Յովհանն. 4/20):

«Պիտի սիրելու և Տեր Աստուծոյ և անորոց սրտով», սա ճեմակալում է, որ Տիրոջ սուտ կամից բացի, ուրիշ ոչինչ չլինէ՛ր զանկամալ: Չէ՛ որ այն ինչ կա՛ մարդու սրտում, եւ այն, ինչ ճեմակալում է

մարդու սիրքը, կանխորոշում է մեր կյանքի ուղին. «Բարի մարդ իր սրտի բարի զանգեղից բարի է թեքեցում, իսկ չար մարդը՝ չար է թեքեցում» (Գալ. 6/45): Իսկ անձնաբարիք Աստուծոյ կամքն է:

«Պիտի սիրելու և Տեր Աստուծոյ և անորոց հոգով», ճեմակալում է, որ Աստուծոյ մոխս է սիրել, հեղուկ անորոց կարոյ դրսեւորք եւ երկարակ լկամին արարելու կերտով, բանն որ մարդն իր կյանքն ապրելու լու մեզ հոգով է ուրեւում:

«Պիտի սիրելու և Տեր Աստուծոյ և անորոց մեկով», ճեմակալում է սիրել Աստուծոյ կարոյն եւ միաբարեւել Նա կարոյն ճեմարտըսքայք:

«Պիտի սիրելու և Տեր Աստուծոյ և անորոց գորտըսքայք», ճեմակալում է Ինչպիսի՞նք ուղի, Տիրոջ կամքն անմասնալու եւ կասարելու համար, մանր բարոյքայքը դարձրելու մեղիք ու անեն ժեմակ չարի դեմ:

«Պիտի սիրելու և ընկերող լու անձի դեմ», ճեմակալում է բոլոր մարդկանց է մեքին թե՛ բարկեւ, ծանր թե՛ անույն: Մոք, ընդունելի այնպիսիք, ինչպիսիք մեքն կան իրենք առակերտըսքայքն ու թեքությունն հանդերձ, եւ ճեմակալում է մեր մեքն այն, ինչ ճեմակալում են ինչ մերս մեք: Աստված ինչպիսի՞նք չի ճեմակալում, թե՛ մեքն է սիրել միայն մեքն, ով ինչ իրենք երեքին մեք են սիրում եւ բարի վերաբերումն ցուցաբերում: Տիրոջ թասկիրանն է «...Սիրեցի՛ք մեր թեքամեքն լինե՛ք, օրհնեցի՛ք մեզ անփորձեղին, բարոյքայքն արե՛ք մեզ աստեղծեղին եւ աղոթեցի՛ք մեզ համար, որ չարարում են մեք մեք եւ հալածում, որիցեւր որի-մեք լինե՛ք մեր Յո՛ր, որ երկրումն է, Լաւ-ճի որ մա իր արեւակը օսագեցում է չարեքի եւ բարեքի վրա եւ անձեւ է թափում արարեքն եւ մեքակողմերն լվա: ...Մըր, կասարայ՛ք եղե՛ք դուք, ինչ ինչ որ մեր երկարող Յայրն է կասարայ՛ք» (Մատթ. 5/44-45, 48): Թեքամա՛լ Լ սիրով չլինէ՛ր է հասկանալու բարի սուտը: Կարգալակ իմաստը, այս այս թասկիրանն մոխս է ընդունել որոքն մերակալում իմաստը:

Ճեմարեսու սերն արտասպանում է կարոյն մարդու կասարայքն ու իր զորեւր Աստուծոյ բոլոր թասկիրաններն կարգալակում:

ՍԵՐԸ ԻՍ

Երազանքը Իմ լուսն Երազ կյանքը է Սի լուսն:

Որտեղ չկա Պապ մի ճյուղն, Անպր երկնում Չունի բույն:

Չկա բոլորող Սի աշուն, Օրը չունի Իրիկուն:

Չկա ցրտի, Մրտի կապ, Չկա կարոտ Սի մարալ:

Երանություն Գա անկերց Երանության Գրիկի մեք:

Այնտեղ երազ Սերն է ինչ, Տիրոջ սերը՝ Տերը ինչ:

«ՍԻՐՈ ՍՈՒՆՈՐԱԿ» հարցը

Ինչպե՞ս եւ կարողանում ենք քո հանդեպ գործված անճեղեղի արարքը:

Այսքան ժամանակ իմ հանդեպ ոչ որ անճեղեղի արարքներ չի գործել: Մակայն երբ լինեն այդպիսի արարքներ, պետք է ներեն, ու թուլիտեսու մեր Տերը ներում է բոլորիս սխալները: Ներելը, որ ներվալ երե Նա էլ մեկի հանդեպ սխալ բույս տամ, ու ինձ չներեն, լավ չի լինի: Ես հասկանում եմ, որ պետք է միմյանց ներենք, որպեսզի ամեն ինչ լավ լինի: Երբ չներենք, այդպես ո՛ր կհասնենք...

Կարգալակ ՍԻՐԱՅԵՆՍԱՆ (16 Տ.)

Իմ հանդեպ գործված անճեղեղի արարքը ներել կարողանալու համար գնում են ներելեցի եւ աղոթում Աստուծոյ, որ Նա օգնի ինձ ներել:

ԷԵՆ ԳՐԻՂՈՅՆԱՆ (14 Տ.)

Իմ կարծիքով մարդու համար անճեղեղի բան չկա: Միայն պետք է ցանկություն ունենալ: Երբ իմ հանդեպ գործում են անճեղեղի արարք, երբ իսկալակ դիվար է ներել, ես իմ սեք ու՛մ եմ գտնում ներելու: Հաճախ Աստուծոյ են ինքնորում այդ ու՛մը: Երբ մեքն մի անճեղեղի արարք ենք գործում, բայց հետո գաղտ ներ ու անքողջ պրտով ներողություն խնդրում Աստուծոյ, Նա ներում է մեք: Իսկ ինչո՞ւ մեքն չպիտի ներենք միմյանց:

ՄԱՏԻՍԻ ԱՄՐՈՒՄԱՆՆԱՆ (15 Տ.)

Իմ կարծիքով մեր կյանքում չներվող արարք չկա, մանակալող, երբ մարդն ընդունել է իր սխալը:

ՅՐԱՏԵՆ ՅԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԱՆ (16 Տ.)

«Օրհնություն» Ջուլիկ ԿԱՐՊՈՒՅՏՅԱՆ (10 Տ.)

Կարսիկ ԿԱՐՊՈՒՆԻ

Էջի թասկիրաննուս: ՎԵՐԱՆԱՆՆԱՆ

